

GALAKTIKA

406. SCI-FI // FANTASY // WEIRD

NANCY
KRESS

NEMERE
ISTVÁN

+

BORLAN // ECSÉDI
// STEVENS // TIDHAR
// VÁSÁRHELYI

KÖKORSZAKI REJTÉLY

ÁLLATOK HEYETT GÉPEK

KORÁN KELŐ NEANDER-VÖLGYIEK

ELŐFIZETŐKNEK
**CSAK
1490 Ft**
HAVONTA

ÁRA: 1995 FT // 8 €

A FANTASZTIKUM LEGJAVA

ÉSZAKI SZERZŐK MŰVEI A TÉLI HANGULATHOZ!

Co-funded by
the European Union

RENDELJ MEG ITT:
WWW.GALAKTIKABOLT.HU

A Z ELŐTTÜNK álló célok” vagy a „mögöttünk hagyott problémák”, jól ismert frázisok a mindennapi életből, amelyek jól megmutatják gondolkodásunk módját. A jövő előttünk van, a múlt mögöttünk. Számunkra lineáris az idő. De nem mindenki gondolkodik így.

Merre van a jövő és a múlt? Hogy hogyan válaszolunk ezekre a kérdésekre, attól függ, kik vagyunk, és honnan jövünk. Hogy a jövőt hogyan képzeljük el, befolyásolja az a kultúra, amelyben felnőttünk, és a nyelvek, amelyeket hallunk és értünk.

Más kultúrákban azonban a múlt és a jövő helye felcserélődik. Az ajmarák, az Andokban élő dél-amerikai bennszülöttek a jövőt maguk mögött, a múltat pedig maguk előtt képzelik el. A kutatók észrevették, hogy amikor az ajmarák az őseikről beszélnek, maguk előtt gesztikulálnak. Amikor azonban egy jövőbeli eseményről kérdezték őket, látszott, hogy a jövőt mögöttesnek tekintik.

Ezzel nincsenek egyedül. A darija, egy marokkói arab dialektus beszélői szintén így képzelik el a múltat és a jövőt, ahogy néhány vietnámi népcsoport is. A jövőnek nem kell mindig mögöttünk vagy előttünk lennie. A mandarinoknál előfordul, hogy a mesélő a jövőt lefelé, a múltat pedig felfelé mutatja. Ezek a különbségek arra utalnak, hogy nincs univerzális helye a múltnak, jelennek és jövőnek. Az emberek ezeket a neveltetésük és környezetük alapján alkotják meg. A kultúra nemcsak azt befolyásolja, hogy hol látjuk a jövő helyzetét, hanem azt is, hogyan látjuk magunkat eljutni oda.

Egyszerű kérdés, mégis többféleképpen látjuk ugyanazt a problémát. Ebből is látszik, hogy bár egyformák vagyunk, mégis különbözünk. És ez jó, ezzel nincs semmi probléma. Ha el tudnánk fogadni, talán jobb lehetne az élet a kis kék üveggolyón.

Kovács „Tücsi” Mihály
tudományos szerkesztő

Tiszteletbeli főszerkesztő: **Kuczka Péter**

Főszerkesztő: **Dr. Mund Katalin**

Lapigazgató: **Burger István**

Irodalmi szerkesztő: **Németh Attila**

(irodalom@galaktika.hu)

Tudományos szerkesztő: **Kovács „Tücsi” Mihály**

(tudomany@galaktika.hu)

Olvasószerkesztő: **Athén Melitta, Kasza Magdolna**

Kommunikáció: **Goda Mikolt Hanna**

tel.: **06-70/944-8181** (kommunikacio@galaktika.hu)

Terjesztés és adminisztráció: **Simó Nikolett**

(terjesztes@galaktika.hu)

Szerkesztőségvezető: **Polonkai Tamás**

(szekesztoseg@galaktika.hu)

Kreatív igazgató: **Varga Balázs**

A TANÁCSADÓ TESTÜLET TAGJAI:

Dr. Lukács Béla fizikus, a KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézetének tudományos tanácsadója

Dr. Juhász Árpád geológus, a TV2 tanácsadója

Dr. Almár Iván csillagász, úrkutató, a Nemzetközi Asztronautikai Akadémia SETI munkacsoportjának tagja, a nemzetközi SETI bizottság korábbi alelnöke

Réz András esztéta

S. Sárdi Margit irodalomtörténész, egyetemi docens, a Magyar

Scifitörténeli Társaság elnöke

Alföldi István ex-ügyvezető igazgató, Neumann János

Számítógép-tudományi Társaság

Juhász György tartalommarketing-szakértő

Szerkesztőség: **1024 Bp., Fény u. 2.**

Tel: **06-1/457-02-50** // Nyitva: **H–P 10–16 óra között**

Kiadó: **Metropolis Media Group Kft.**

Felelős kiadó: **a Kft. ügyvezető igazgatója**

Terjeszti országosan a Lapker Rt.

Nyomdai előállítás: **Gelbert Eco Print** // www.gelberteco.hu

Előfizethető: kedvezményesen egy évre (12 szám, Platinakártyával, partneri kedvezményekkel) **17 880 Ft (1490 Ft/hó)**, csoportos beszedési megbízással: **1490 Ft/hó** // Galaktika XL (12 Galaktika XL, Gyémántkártyával, partneri kedvezményekkel): **29 880 Ft/év (2490 Ft/hó)**, csoportos beszedési megbízással: **2490 Ft/hó**

Partnereinknél a digitális Galaktika **1200 forint/db**

Az előfizetés teljesíthető átutalással: **K&H Bank Zrt.**

10403181–50526767–88671008 vagy rózsaszín postautalványon a **Metropolis Media Group Kft, 1535 Bp. Pf. 746.** címre.

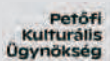
A megjegyzés rovatba kérjük beírni a kedvezményezett nevét és postázási címét!

Kanadában és az Egyesült Államokban előfizethető a **Pannonia Könyvesboltban: www.pannonia.ca** // e-mail: info@pannonia.ca

Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza!

HU-ISSN 0133-2430

TÁMOGATÓINK:

Támogatja a Magyar Kultúráért Alapítvány

NOVELLÁK

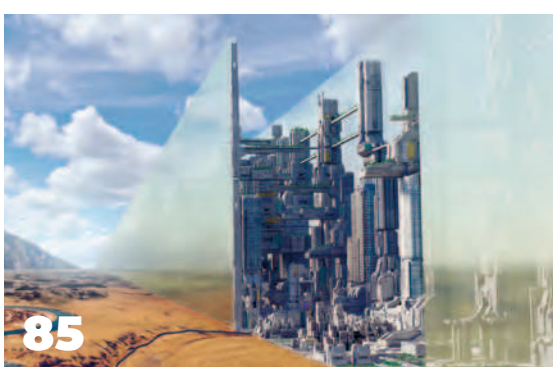
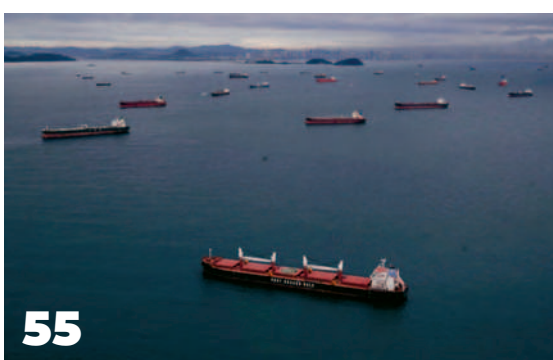
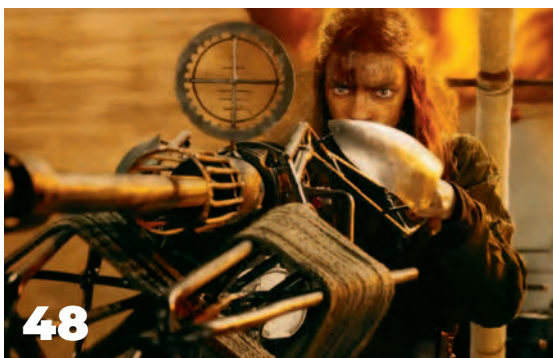
- 6 Nancy Kress:** Égi tánc (első rész)
- 30 Nemere István:** A legszebb szó
- 50 Anamaria Borlan:** A kávé útja
- 56 Ecsédi Orsolya:** Módosító indítvány
- 62 Lavie Tidhar:** A narancsligetek illata
- 79 Vásárhelyi Lajos:** Sötét oldal
- 96 Francis Stevens:** Manócsapda

CIKKEK

- 26 Fókusz**
- 48 Film**
- 55 Zöld jövő**
- 60 Zene**
- 72 Gondolatátvitel**
- 78 Vásárhelyi Lajos-megemlékezés**
- 85 Zöld jövő**
- 86 Planetológia**
- 88 Képregény**

GALAKTIKA XL

- 115 Louis Trimble:** Antropol (befejező rész)
- 133 Louis Trimble:** A legnagyobb kísérlet
- 200 Zsoldos Endre:** Az „Ace-duplák”

KEZDD AZ ÉVET EGY REJTÉLLEL!

3 könyv most csak 5990 Ft
+ ingyen szállítás

WWW.GALAKTIKABOLT.HU

GYORSABB, MINT A REPÜLŐGÉP

A kanadai Transpod startup cég bemutatta a FluxJetet, egy forradalmi hibrid vonat-repülő koncepciót, amely a „veillance fluxus” csodáit ötvözi a csúcstechnológiával. A FluxJet egy tiszta energiával hajtott, ultranagy sebességű földi közlekedési megoldást kínál, amely nemcsak a magánrepülőgépek gyorsaságával vetekszik, hanem a kereskedelmi célú légi közlekedés költséghatékonyabb alternatíváját is jelenti.

A FluxJet egy biztonságos vezetópályán siklik, érintkezés nélküli energiaátvitelt használ, és a legmodernebb aerodinamikai és meghajtási rendszerekkel büszkélkedhet, amelyek minimalizálják a sűrűlég gátló hatását. Ez a tisztán elektromos hajtású jármű képes akár 1000 km/órás sebességet elérni.

A FluxJet 54 utas és két kerekesszék befogadására alkalmas. Ezenkívül bőséges hely áll rendelkezésre az utasok csomagjai számára, és utanként akár tíz tonna rakományt is képes szállítani.

Ha a Transpod Line üzembe áll, az ígéretek szerint az utazási költségek 44 százalékkal csökkennek majd az ugyanazon az útvonalon történő kereskedelmi légi közlekedéshez képest. Ráadásul a szén-dioxid-kibocsátás lenyűgöző, évi 636 000 tonnás mérséklődését is eredményezi.

1.

Néha értem a szavakat. Néha nem értem őket.

Eric kikísér a gyakorlótérre. Ott egy férfi és egy nő áll. A férfi magas. A nő alacsony. Fején hosszú, fekete szőr. Dühös szaga van.

– Ő itt Angyal – szólal meg Eric. – Angyal, ők pedig John Cole és Caroline Olson.

– Helló – felelem.

– Értenem kéne ezt a morgást? – mondja a nő. – Tőlem akár oroszul is beszélhetne.

– Caroline! – szól rá a férfi. – Megígérted...

– Tudom, mit ígértem – sétál el a nő. Most nagyon dühös szaga van. Nem értem. Azt mondtam, helló. A helló az egy egyszerű szó.

– Helló, Angyal – mosolyog rám a férfi. Megszagolom a cipőjét, és vakkantok egyet. Barátságos szaga van. Két macskát, hot dogot, aszfaltot és egy autót érzek rajta. Örülök neki. Szeretem az autókat.

A nő visszajön.

– Ha már muszáj, akkor csináljuk, az ég szerelmére! Írjuk alá a papírokat, és húzzunk ebből a patkánylyukból!

– Az ügyvédek mind Eric irodájában vannak – feleli erre John Cole.

Eric irodája sok embertől szaglik. A helyemre megyek, az ajtó mellé. Lefekszem. Talán később valaki elvisz autózni.

Egy nő ránéz a sok papírra, és beszélni kezd.

– Ez a Biomod Örkutya Ügynökség, a továbbiakban első szerződő fél, valamint a New York Városi Balett, a továbbiakban második szerződő fél között kötendő megállapodás, mely kielégíti a Columbia Biztosítótársaság, a továbbiakban harmadik szerződő fél feltételeit, melyek a 438-69. irányelv 17. szakaszában foglaltattak, Caroline Olson primabalerina vonatkozásában. Az első szerződő fél génmódosított őrző-védő kutyát

HUGO-
DÍRA JELOLT
KSIREGÉNY

HUGO-
DÍJAS SZERZŐ

NEBULA-
DÍRA JELOLT
KSIREGÉNY

NEBULA-
DÍJAS SZERZŐ

**JOHN W.
CAMPBELL-**
EMLÉKDÍJAS SZERZŐ

**THEODORE
STURGEON-**
EMLÉKDÍJAS SZERZŐ

„AMIKOR VALAKI HIBÁ-
ZIK, AKÁR MAGÁN-, AKÁR
ÁLLAMÜGYBEN, NETÁN
HADVEZÉRKÉNT, NEM AZT
MONDJUK TALÁN, HOGY
MEGBOTLOTT? ÉS MI MÁ
LENNE A BOTLÁS
OKA, HA NEM
A TÁNC TUDÁS
HIÁNYA?”
MOLIÈRE

NANCY KRESS

(ELSŐ RÉSZ)

ÉGI TÁNC

biztosít Caroline Olson részére, mely védelem feltételei között, de nem kizárólagos érvénnyel...

Nehéz szavak ezek.

Inkább olyanokra gondolok, amiket megérték.

Az én nevem Angyal. Kutya vagyok. Embereket védek. Eric mondja, hogy kit védjek. Senki se nyúlhat ahhoz, akit védek, csak a jó emberek. Szeretem azokat, akiket védek. Most pedig alszom.

– Angyal! – szól Eric a székéből. – Ébresztő! Most védened kell!

Felkelek. Eric odajön hozzám. Leül mellém. A fülembe teszi a hangját.

– Ő itt Caroline. Vigyáznod kell Caroline-ra. Senki se báthatja Caroline-t. Senki sem érhet Caroline-hoz, csak a jó emberek. Angyal: vigyázz Caroline-ra!

Megszagolom Caroline-t. Nagyon boldog vagyok. Vigyázok Caroline-ra.

– Jesszus Mária – mondja Caroline. Aztán elsétál.

Szeretem Caroline-t.

Beszállunk az autóba. Nagyon messzire megyünk. Sok az ember. Sok a szag. John vezeti az autót. John jó. Hozzáérhet Caroline-hoz. John megállítja az autót. Kiszállunk. Itt sok magas ház van, és sok autó.

– Biztos, hogy rendben leszel? – szól John Cole.

– Bebiztosítottad a befektetésedet, nem igaz? – vicsorog Caroline. John elhajt.

Az ajtóban egy férfi áll.

– Estét, Miss Olson – mondja.

– Estét, Sam. Ez az új házőrző kutyám. A cég ragaszkodik hozzá, a... törtétek után. Azt mondják, hogy a biztosító paranoiás. Hát hogyne. Úgy hiányzott ez a kutya, mint egy térsérülés.

– Igen, asszonyom. Doberman, igaz? Nagyon jó kutya. Hé, nagyfiú, mi a neved? ↪

– Angyal – mondom.

A férfi felugrik, és zajt ad ki magából. Caroline nevet.

– Génfejlesztett. Ez aztán jót tesz a magánéletemnek, mi? Blöki, Sam jó. Hallasz engem? Jó.

– A nevem Angyal – mondom.

– Lazítson már, Sam! Komolyan! Csak parancsra támad, vagy ha sikítok, vagy ha hozzám ér valaki, akiről nem mondták neki, hogy jó.

– Igen, asszonyom. – Sam szaga félős. Me-reven bámul rám. Vakkantok egyet, és megcsóválom a farkam.

– Gyerünk, Rexi! Mindjárt kezdődik a kémkarriered.

– A nevem Angyal – mondom.

– Jól van – mondja Caroline.

Bemegyünk a házba. Bemegyünk a liftbe.

– Samnek macskája van – mondom. – Érzem a szagát.

– Francot se érdekel – mondja Caroline.

Kutya vagyok.

Szeretnem kell Caroline-t.

2.

Két napra rá, hogy a második balerinát is meggyilkolták, Michael Chow, a New York Now főszerkesztője – és a főnököm – behívott az irodájába. Előre tudtam, mit akar, ahogy azt is, nem szeretném elvállalni. Ő is tudta. Továbbá mindketten tudtuk, hogy ennek semmi jelentősége.

– Te vagy a logikus választás, Susan – mondta Michael. Íróasztala mögött ült, ami mindig rossz jelnek számított. Amikor úgy vélte, hogy örülnék a megbízásnak, akkor lazán az asztal innenső felének dőlt. Annak lapja nyomtatványoktól roskadozott, meg eldobható keresőmoduloktól – némelyiknek világitott a monitorja –, illetve Michael hat gyermekének fotóitól. Hat gyermek. Mind a

főnökömre hasonlított: egyenes szálú, fekete haj, és olyan sima arc, mint a hámozott tojás. A kupac tetején a Times délután 3 órás, nyomtatott kiadásának vezércikke: „A boncolás testfejlesztéseket talált a balett-táncos testében”. – Kapcsolataid vannak ott. Még Anton Privitera is szóba áll veled.

– De nem erről. Megtartotta a sajtókonferenciát. Már amilyen az volt.

– Na és? Szülőként bejuthatsz hozzá, és onnan már elboldogulsz.

Lányom, Deborah az Amerikai Balettintézetben tanult, Anton Privitera kiskirályságának ifjúsági részlegében. A fickó már harminc éve uralkodik a New York Városi Balett fölött, mint holmi felkent zsarnok. Néha úgy tűnt, hogy még adót is kivethet, és hadsereget toborozhat, olyan magasztos volt helyzete a tánc világában, és olyan jó volt menedzsere, John Cole az adománygyűjtésben meg a társasági pártfogók beszerzésében. Európából, Ázsiából, Dél-Amerikából is a Városi Balettbe igyekeztek a táncosok, na meg Amerika haladkló városainak ellenőrzött zónáiból. Amíg meg nem jelentek a testfejlesztők, a New York Városi Balett volt a tánc nemzetközi világának vitathatatlan szent grálja.

Mára persze minden megváltozott.

Privitera mindaddig dinamikusan kezelte a sajtót, amíg meglegedtünk azzal, amit tudatni kívánt velünk. Márpedig két táncos haláláról – köztük egy saját alkalmazottjáról – nem akar majd nyilatkozni.

Nicole Heyert, az Amerikai Balettszínház szólótáncosát egy hónappal korábban találták megfojtva a Central Parkban. Három nappal ezelőtt pedig Jennifer Lang holtteste került elő saját, szerény lakásából. Heyer testfejlesztéseket használt, és a Stuttgarti Balettből került az ABSz-be. Lang, a Városi Balett kevésbé jelentős táncosa persze módosíthatatlan volt. Vagyis mindenki így hitte, egészen a boncolá-

sig. Alig három hete, hogy az egész társulatot bioszkennelték, jelentette be Privitera művészeti igazgató a sajtónak, de a jelek szerint e virális fejlesztések annyira újak és a korábbiaktól eltérőek, hogy a vizsgálat még csak ki sem mutatta őket.

Eltűnődtem, vajon Michael érti-e, mennyire mélyen gyökerezik az egész iránt érzett ellenszenvem.

– Ne foglalkozz a szokásos rendőri résszel – folytatta –, sem a testfejlesztések tudományos részével! Koncentrálj az emberi szemszögére, amihez annyira értesz! Milyen hatással vannak a gyilkosságok a többi táncosra? Befolyásolja azt, amit csinálnak? Privitera még eltökéltebbnek tűnik a társasági politikát illetően, vagy eléggé megrázták az események ahhoz, hogy változtatásokat fontolgasson? Milyen eszközökkel védi a táncosait? Hogyan éreznek a szülők a balettiskolás fiatalokkal kapcsolatban? Kiveszik őket az intézetből, amíg a gyilkost el nem fogják?

– Nincs benned semmi érzékenység, ugye, Michael?

– A lányod tizenhét éves, Susan – felelte halkán. – Ha eddig nem tudtad rávenni, hogy letegyen a táncról, akkor most sem fogod. Megírod a cikket?

Újra végignézttem a főnök gyerekeinek képein. A legidősebb a Harvard jogi karán tanult. A második fiú boldog házasságban élt mint háztartásbeli, és három kicsit nevelt. A harmadik, egy lány, hattól tíz évet kapott a Rock Mountain szigorúan ellenőrzött börtönben, fegyveres rablásért. Ki érti ezt?

– Megírom a cikket – feleltem.

– Helyes – mondta, de nem nézett rám.

– Csak vigyázz a metaforákkal, Susan! Még mindig nagyon ráhajtasz a metaforákra.

– A New York Now elbírna egy kicsivel több metaforát. Színes magazin vagyunk, nem tévéhíradó.

– De nem is vagyunk szépirodalom – vágott vissza. – Ezt tartsuk észben!

– Mázlid van – feleltem. – Speciel én sem rajongok a szépirodalomért.

Nem tudtam eldönteni, megmondjam-e Deborah-nak, hogy a balettről írok. Utálná, ha arról cikkeznek, milyen veszélyben forog a világa.

Ami ellene és mellette is jó érv.

A szeptemberi hőség hosszú, hűvös árnyékokkal vetélkedett az elsőségért a Lincoln Center előtti széles téren. A szökőkút csobogott, körülötte turisták, diákok, sétálgatók és őskövületek. Szerintem rusnya egy hely: cipősdoboz-építmények tömörülnek egy bájtalan, kövezett térség köré, melyet az a kis vízcsobogás sem tesz jobbá. Michael szerint csak azért gondolom így, mert rühellem New Yorkot. Ha a Lincoln Center Kentuckyban állna, rajonganék érte.

Nem felejtettem el elkérni Deborah elektronikus jelszavát. Az első gyilkosság óta a New York Állami Színház hetente változtatta őket. A késő délután a kemény próbák időszaka volt, a társulat a színpadot és a stúdiókat is igénybe vette. Meghallottam a *Coppélia* második felvonásából a spanyol bolero-t. Deborah már hetek óta ezt próbálja betanulni. Swanilda, a magát játék babának tettető lány szerepe tette a zseniális Caroline Olsont szupersztárrá.

Privitera irodája műsortervek, kosztüm-minták és számítógépek kavalkádjává változott. A fickó húsz percig várattott. Amíg ott ültem, átgondoltam, mit tudok a testfejlesztett táncosokról, mármint azon túl, hogy a Városi Balettben egynek sem szabadna lennie.

Többfajta testfejlesztés létezik. Mindegyik kísérleti fázisban jár, mindegyik illegális az Egyesült Államokban, és mindegyik állandóan változik, ahogy új felfedezéseket tesznek, ↪

amelyekkel elárasztják az európai, dél-amerikai és japán piacot. Új tudományterület, kaotikus és ellentmondásos, mint a fizika volt a múlt század elején, vagy a rákgyógyszerek a mi századunk hajnalán. Egyiket sem kifejezetten a balett-táncosok számára dolgozták ki, hiszen ők jelentéktelen részét alkották a népességnek. De az európai táncosok alávették magukat a kísérleteknek, mint ahogy azok az amerikaiak is, akik elutazhattak Berlinbe, Koppenhágába vagy Rióba, és megszerezhették azt a méregdrága privilégiumot, hogy apró, kipróbálatlan biológiai „gépezeteket” fecskendezzenek a testükbe.

Egyes nanogépeket úgy programoznak, hogy keressék meg a testben érzékelt eltéréseket, és addig javítsák azokat, amíg nem illeszkednek a környező szövetekhez. Ez időnként felgyorsítja bizonyos sérülések gyógyulását, máskor viszont megbízhatatlan, vagy nem is működik, attól függően, kinek hisz az ember. Jennifer Lang is ilyen kezelést kapott, amikor kétségbeesetten próbálta csökkenteni a balett okozta sérülések mértékét. A nanotechnológia azonban még nagyon korai fázisában jár, és senki nem tudja biztosan, milyen hosszú távú mellékhatásai lehetnek annak, ahogy a nanogépek a szervezetben szaporodnak, és kapcsolatba kerülnek az emberi DNS-sel.

A csontépítők egyidejűleg egyszerűbbek és veszélyesebbek is náluk. Ezek módosított vírusok, amelyeket arra programoznak, hogy alakítsák át a csontok alakját és sűrűségét. A kísérletek nagy részét előrehaladott csontritkulásban szenvedő, idős nőknél végezték. Néhányan a kezelés végére erősebb csontokat növesztettek. A többiek nem. A balettozók lábának akár 180 fokban is el kell fordulnia a csípőízületben – ez a híres „átfordulás”, ami már rengeteg táncos csípőjét és térdét vágta tönkre. De ha a csontokat át lehetne alakítani, hogy *természetes módon* forduljanak 180 fokot

az ízületben, akkor a mozdulat sokkal kisebb terhelést és kopást okozna. Nyújtózni is magasabbra tudnának, ami megkönnyítené a látványos *arabesque* és *grand battement* rúgásokat.

Ha pedig a lábfej csontjait is átformálhatnánk, akkor a lábujjhegyen táncolás természetellenes mozdulatai is kevesebb kárt okoznának.

A testfejlesztett izmok erősebbek lehetnének, magasabb ugrásokat, nagyobb sebességet és állóképességet biztosíthatnának.

Bármi, ami növeli az anyagcsere hatékonyságát vagy a tüdő kapacitását, segíthet a táncosnak mozdulatai kitartásában. A testtömeget is alacsonyan tarthatná anorexia, a balett világának titkos bűne nélkül.

Az európai táncosok így hát belevágtak a testfejlesztésekkel való kísérletezésbe. Először csak óvatosan és titokban. Később botrányok kíséretében. Most pedig már nyíltan, büszkén felvállalva. A Brit Királyi Balett, a Bolsoj vagy a Nederlands Dans Theater olyan táncosát, aki nem fejleszti a testét, úgy tekintik, mint aki nem elkötelezett a mozgás mellett. Viszont a New York Városi Balettben azt, aki fejleszti, úgy kezelik, mint aki nem elkötelezett a művészetek mellett.

Privitera anélkül vonult be az irodájába, hogy elnézést kért volna a késésért.

– Ó, hát itt van! Mit tehettek önért? – kérdezte egészen enyhe akcentussal, de Toscana éneklő hangletétele miatt érezhető volt benne. Mindez megtévesztő intimitást kölcsönzött a szavainak.

– A lányom, Deborah Anders miatt jöttem. D szintre jár az ABI-ben. Ő az, aki...

– Igen, igen, igen, tudom, kiről van szó. Minden táncosomat ismerem, még a legifjabbakat is. Hogyne. De nem Madame Alois-val kéne beszélnie? Ő az Intézetünk igazgatója.

– De ön hozza az összes fontos döntést – próbáltam meggyőzően rámosolyogni.

Privitera egy karosszékbe ült. Már a hetvenes éveiben járhatott, mégis úgy mozgott,

mint egy fiatal: erős, egyenes háttal, könnyedén. Híresen világoskék szeme ravaszul nézett az enyémbé. Vitalitása és testi jelenléte legendás táncossá tették a színpadon; mára egyszerűen legendává vált. Bármit is határozott a New York Városi Balettről, az úgy is lett. Nem kedveltem őt. Zavart ez a korlátlan hatalom – még akkor is, ha csak egy olyan művészeti formára terjedt ki, amit a hagyományos vagy az amerikai futball nézőszámának csupán töredéke kísért figyelemmel.

– Három kérdésem van Deborah-t illetően, Mr. Privitera. Először is... és meggyőződésem, hogy ezt már sokszor hallotta... tudna valami elképzeléssel szolgálni arról, milyen esélyei vannak profi táncosként? Ha főiskolára megy, arra idén ősszel jelentkeznie kell, és bár nagyon szeretne hivatásszerűen táncolni, amennyiben erre nem kerülhet sor, akkor el kell gondolkoznunk a többi...

– Igen, igen – söpörte félre Privitera a kérdést, mintha az olyan lényegtelen volna, amilyennek ő tekintette. – De a tánc sosem második választási lehetőség, Ms. Anders.

– Matthews – szóltam közbe. – Az Anders Deborah neve.

– Ha Deborah-ban megvan a képesség, hogy táncoljon, akkor táncos lesz belőle. Ha nem... – vont vállat. A nem-táncosok megszűntek létezni Anton Privitera számára.

– Épp ezt szeretném tudni. Megvan benne a képesség, hogy hivatásszerűen táncoljon? A tanárai szerint jó a muzikalitása és a ritmusérzéke, de...

Két kezem olyan szorosan fonódott egymásba, hogy egészen elszürkült a bőröm.

– Talán. Talán. Ezt majd akkor kell megítélnem, ha eljön az ideje.

– Pontosan erről beszélek – feleltem olyan megértően, ahogy csak bírtam. – Itt az ideje. A főiskola...

– A művészetet nem lehet siettetni. Ha Deborah táncosnak rendeltetett, akkor az is lesz. Bízva ezt rám, kedvesem!

Kedvesem. A táncosait is így hívta. Láttam, hogy csak úgy kicsúszott a száján. *Bízva rám, kedvesem, én jobban tudom!* Hányszor mondhatta ezt az órákon, a próbákon, koreográfiai gyakorlatokon vagy előadás előtt?

A *Coppélia* ritmusai tompán szűrődtek át a falon.

– Akkor hadd tegyem fel a második kérdést! Szülőként természetesen azóta aggódom Deborah biztonságáért, hogy azok a borzalmas gyilkosságok történtek. Milyen lépéseket tett a Városi Balett, hogy garantálja diákjai és táncosai biztonságát?

A férfi eddig is intenzív tekintete kék szilánkká koncentrálnak. De én láttam, melyik volt az a pillanat, amikor eldöntötte, hogy szülőként jogom van erre rákérdezni.

– A rendőrség szerint a diákok nincsenek veszélyben. Ez az... őrült, ez a vadállat a jelek szerint csak teljes értékű táncosokat támad meg, olyan szólótáncosokat, akik az orvoslás, nem pedig a tánc irányából közelítettek a művészetekhez. Nekem sem a társulatomban, sem az intézetemben nincsenek testfejlesztettek. Táncosaim abban hisznek, amiben jómagam: a művészetet csak tehetséggel és munkával érhetjük el, azzal, ha megnyitjuk magunkat a tánc előtt, nem pedig mechanikus segédletekkel. Amit az ABSz-ben művelnek... az nem művészet! Mellesleg – tette hozzá, hirtelen leereszkedve a dolog praktikus oldalához – a diákok nem is engedhetik meg maguknak a testfejlesztési műtéteket.

Realizmus által kierőszakolt idealizmus – érttettem meg a kombinációt, amely sikeressé teszi a Városi Balettet még a testfejlesztett táncosok technikásabb előadásával szemben is. Lelki füleimmel szinte hallottam, ahogy táncosok és nézők egyként mondják: „Ez az ↪

egyetlen igazi balett.” „A tánc, amely fenntartja az illúziót, hogy az előadók és a nézőközönség teste lényegében ugyanolyan.” „Olyan csodálatos ez az ember, kedvesem, hogy megőrzi az értékes hagyományokat, amik eleve naggyá tették a táncot. Fel is ajánlottunk húszezer dollárt...”

Úgy döntöttem, támadásba lendülök.

– Jennifer Lang azonban a jelek szerint megtalálta a módját, hogy kifizesse az illegális testfejlesztéseket, amelyek...

– Ennek semmi köze az ön Deborah-jához – állított le Privitera egyetlen könnyed mozdulattal. Kék szeme immár sarki fagyot sugárzott. – És ha most megbocsát, számos teendő vár rám.

– De még nem válaszolt arra, hogy mit tesznek a diákok biztonsága érdekében – feleltem helyemen maradva, és próbáltam olyan hangot megütni, mintha érdeklődésem csakis szülői aggodalom lenne. – Kérem, tudnom kell! Deborah...

A férfi alig tudta elfojtani sóhaját.

– Fokoztuk a biztonságot, Ms. Anders. Mind az ABI, mind a Lincoln Center területén növeltük az elektronikus megfigyelés szintjét, de a részletekről nem beszélhetek. További kísérőket fogadtunk azon diákok mellé, akiknek kisebb profi szerepek kedvéért este tíz után el kell hagyniuk a Lincoln Center területét. Nagyobb hangsúlyt fektetünk arra, hogy megtanítsuk ifjú táncosainknak azt, mennyire fontos, mennyire *nélkülözhetetlen*, hogy képezzék testüket a táncra, és ne támaszkodjanak drogokra vagy olyan műtétekre, amelyek csak ízléstelen imitációját adják a művészet valódi átélésének.

Kételkedtem benne, hogy a Városi Balett mindezt már megtette: még csak három nap telt el Jennifer Lang meggyilkolása óta. De Privitera kiselőadása hozzásegített, hogy feltegyem a harmadik kérdést.

– Volt olyan szülő, aki kivette a gyermekét az ABI-ből? Vagy ami azt illeti, változtatott bármelyik táncosa az előadásrendjén? Hogyan befolyásolta mindez a társulatot, mint egészt?

Privitera heveny megvetéssel nézett rám.

– Ha egy táncos, legyen akár diák, itt hagy engem, csak mert holmi vadállat olyasmíért gyilkolja az előadókat, amit én határozottan megtiltottam az embereimnek... nos, az ilyen táncos jobb is, ha távozik. Ilyennek nincs helye sem az iskolámban, sem a társulatomban. Ön ezt nem érti, Ms. Anders: ez a New York Városi Balett!

Ezzel távozott. A nyitott ajtón át tisztán hallatszott a zene: még mindig a spanyol tánc a *Coppéliából*. A lányról, aki gyönyörű játék babává változtatta magát.

Michaelnek igaza van. Kétségtelenül túlságosan hajlok a metaforákra.

Ahogy végigmentem a folyosón, eszembe ötlött, hogy Privitera nem beszélt fokozott bioszkennelésről. Nem ennek lenne a legtöbb értelme? Felfedni, mely táncosok jutnak el a magasabb ugrásokhoz és az erőteljes *développékhoz*¹ testfejlesztések révén, majd eltávolítani őket, megőrzendő a társulat tisztaságát? Mielőtt még valami vadállat megelőzné őket ebben.

Tudtam, hogy Deborah épp plusz órát vesz a hármas stúdióban. Nem kéne odamennem. Ha odamegyek, megint csak veszekszünk majd. Kitártam a hármas stúdió ajtaját.

Egy alacsony, kemény székre ültem a balett-anyukák közé, akik az óra végére vártak. Annál több eszem volt, mint hogy szóba álljak velük. Mind csak a saját lánya sikerére vágyott.

A bemelegítés már véget ért. A meleg levegő hegedűgyantás fától szaglott. A táncosok a parkett közepén mozogtak, pörgő-forgó testükről hullott az izzadság. *Bourrée, pirouette, entrechat*.

– *Non, non!* – szólalt meg a tanár, egy visszavonult francia táncos, akit még sosem láttam elmosolyodni. – Amikor ugrasz, segíts rá karral! Az húzzon át balról jobbra! Így, ni!

Deborah rosszul csinálta.

– *Non, non!* – kiabált a tanár. – Így!

Deborah megint elrontotta. Fintorgott. Nekem összeszűkül a gyomrom.

A lányom újra próbálkozott. Még mindig nem jól. A tanár a terem hátsó része felé mutatott. Deborah a korláthoz sétált, és egyedül gyakorolta a lépést, miközben a osztály ugrált tovább. *Plié, relevé*, aztán... a többi lépésnek nem tudom a nevét. Bármi is legyen, ő még mindig rosszul csinálta. Görcsös arckifejezéssel próbálkozott újra és újra. Nézni sem bírtam.

Amikor a lányom tizennégy éves volt, elszökött St. Louis-i otthonunkból apjának New York-i odújába – ahhoz az apához, akit hároméves kora óta nem is látott. Közölte, hogy Anton Priviteránál akar táncolni. Én követeltem, hogy Pers, akitől hűtlen elhagyás miatt váltam el, küldje haza. Ő ezt megtagadta. Deborah beköltözött abba a patkánylukba a nyugati 110. utcán, messze Manhattan őrzött zónájától. A rendőri jelenlét hiánya nem riasztotta el, a mocskos, folyosó végi mellékhelyiség nem riasztotta el, mint ahogy a kilencéves gyerek lelövése sem, aki katit árult a szomszéd ház tornácáról. Amikor átrepültem New Yorkba, sírt, mégsem volt hajlandó hazajönni. Anton Priviteránál akart táncolni.

Egy tizennégy éves lányt nem lehet erővel feltoloncolni a repülőgépre. Lehet vele vitatkozni, üvöltözni, fenyegetőzni, könnyörögni és sírni, de nem lehet erőszakkal megmozdítani. Bírósági végzés nélkül legalábbis nem. Pert indítottam gyerekelhelyezés megsértése miatt.

Pers a leghatékonyabb módon reagált, ahogy New York jogi rendszerében csak lehet:

nem csinált semmit. Helyi lakos lévén, aki időnként segélyen is él, a bíróság hivatalból kirendelt mellé egy védőügyvédet. Az illetőnek 154 ügye volt folyamatban. Sorozatban háromszor kért halasztást. A bírónak hat hónapra előre betelt a naptára. Deborah másfél éven belül betöltötte volna a tizenhatot, amikor is törvény adta joga lesz, hogy elköltözzön tőlem. Elment felvételizni Priviterához, és az Amerikai Balettintézet fel is vette.

Újabb gyereket lőttek agyon, ezúttal a metróon, épp Pers megállója előtt. Az a lány tizenkét éves volt. Egy fiút megkéseltek, egy fiatal anyukát megerőszakoltak, házakat gyújtottak fel. Pers ügyvédje kilépett. Másikat jelöltek ki, aki azonnal elnapolást kért.

Felmondtam a St. Louis Online-nál, és átköltöztem New Yorkba. Hátrahagytam egy előléptetést, egy házat, amit imádtam, és egy férfit, akit épp akkor kezdtem megkedvelni. Michael magazinjánál kaptam munkát, feleakkora presztízzsel és kétharmadannyi fizetéssel, abban a városban, ami kétszer olyan drága és háromszor olyan veszélyes. Kivettem egy kétszobás lakást a nyugati hetvenötödiken – kopottasat, de tisztességeset – épp csak az ellenőrzött zónán belül. A nappali ablakából pont ráláttam a zónahatárt jelentő elektromos kerítés remegő fényére. A vibrálás itt elkanyarodott, hogy kizárja az egész Central Parkot a hetvenedikről délre. Vettem egy pisztolyt is.

Egypár durva hetet követően Deborah hozzám költözött. Balettcipellők és orvosi ragtapaszok kupacai között éltünk, balettrikók és harisnyák száradtak a nappalin át húzódó ruhakötélen; a Tánc magazin gyűrtött, harmadkézből szerzett példányai idővel valaki más negyedkézből való olvasmányává váltak, na és ott voltak még a bütykök, a gyulladt inak és a meghúzott ínszalagok. Együtt éltünk a lányom büntudatával és az ↪